

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 21 Temmuz 2025
Sayı : 1245

10/3004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sinop'un Boyabat ilçesinde kurulması planlanan büyük ölçekli bakır madeni projesinin; Kızılırmak Havzası'nın doğal dengesini bozacağı, bölgedeki tarım, hayvancılık ve orman alanlarını ciddi biçimde tahrip edeceği, yerleşim yerlerine, su kaynaklarına ve halk sağlığına zarar vereceği yönünde güçlü endişeler bulunmaktadır.

Projenin çevresel etkileri, sosyal sonuçları, hukuki süreçleri ve ekonomik yansımalarının çok yönlü olarak incelenmesi, kamu yararı açısından değerlendirilmesi, çevre ve insan sağlığı üzerindeki risklerinin araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104. ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

E. Alunur
Engin ALTAY
İstanbul Milletvekili

Ömer Fethi Gsner
Hyde

Namık Tan
İstanbul Mu.

Hasan Öztürk
Bursa Milletvekili

Mustafa ERDEM
Antalya Milletvekili

Yaşar TÜZÜN
Bilecik Mu.

Nail GİLER
Kocaeli Mu.

MSI

Barış Karadeniz
CHP Sinop Milletvekili

Av. Aliye Coşar
Antalya Mu.

Ali KARADA
USAK

GEREKÇE

Sinop'un Boyabat ilçesine bağlı birden fazla köyün sınırları içerisinde, yaklaşık 897 hektarlık geniş bir alanda, özel bir şirket tarafından bakır madeni işletmeciliği planlanmaktadır. Proje alanı; tarım arazileri, ormanlık bölgeler ve mera alanlarıyla iç içedir. Aynı zamanda Türkiye'nin en önemli doğal su kaynaklarından biri olan Kızılırmak Havzası ile Gökırmak su hattının hemen yakınında yer almaktadır.

Söz konusu proje kamuoyuna yeterince açıklanmadan, acele bir ÇED (Çevresel Etki Değerlendirme) süreciyle ilerletilmekte; bölge halkının ve sivil toplumun yoğun itirazlarına rağmen ısrarla devam ettirilmektedir. Aşağıda belirtilen gerekçelerle bu proje kamu yararı, çevre hukuku ve insan sağlığı açısından kapsamlı biçimde araştırılmalıdır:

- **Çevresel Tahribat Riski:**

Maden projesi, on binlerce ağacın bulunduğu orman alanlarını, otlakları ve tarım arazilerini doğrudan etkilemektedir. Patlayıcı ve kimyasal madencilik faaliyetlerinin; toprağı, yer altı sularını ve ekosistemi kalıcı biçimde bozma riski büyüktür.

- **Kızılırmak Havzası'na Etkisi:**

Proje, Karadeniz'e dökülen Türkiye'nin en uzun nehri olan Kızılırmak'a sadece birkaç kilometre uzaklıktadır. Madenden sızabilecek ağır metallerin ve asidik atıkların Gökırmak ve Kızılırmak'a karışması halinde; sadece Sinop değil, Amasya, Tokat, Kırıkkale, Samsun gibi illerde de içme suyu, tarımsal sulama ve balıkçılık faaliyetleri tehlikeye girecektir.

- **Tarım ve Hayvancılığa Darbe:**

Bölge halkının temel geçim kaynağı olan tarım ve hayvancılığın sürdürülebilirliği büyük risk altına girecektir. Toprak kirliliği, su kaybı, mera alanlarının yok edilmesi ve patlatmalar nedeniyle hayvancılık faaliyetleri durma noktasına gelecektir.

- **Biyolojik Çeşitliliğin Bozulması:**

Karaçam, meşe, sarıçam gibi orman türlerinin bulunduğu alanda yapılacak madencilik faaliyeti; kuş türlerinin göç yollarını, yaban hayatının yaşam alanlarını ve doğal dengeyi bozacaktır.

- **Halkın Katılım Hakkının Engellenmesi:**

12 Haziran 2025 tarihinde düzenlenmesi planlanan ÇED halk katılım toplantısı, yoğun yurttaş tepkileri nedeniyle iptal edilmiştir. Bölgede 300'ü aşkın kişi yazılı itiraz dilekçesi vermiş, çok sayıda sivil toplum kuruluşu ve yerel yönetim temsilcisi projeye karşı açıkça tavır almıştır. Ancak şirket, halkın bu iradesine rağmen süreci devam ettirmektedir.

- **Sosyoekonomik Göç ve Yoksullaşma Riski:**

Tarımsal üretimin çökmesi, hayvancılığın azalması ve doğal yaşamın tahrip olması durumunda kırsal nüfus, geçim olanaklarını kaybederek göç etmek zorunda kalacaktır. Bu da hem bölge ekonomisini hem de sosyal yapıyı derinden etkileyecektir.

- **ÇED Sürecinin Şeffaf Olmaması:**

ÇED raporlarının kapsamı, bilimsel dayanakları ve halkla paylaşımı konusunda ciddi soru işaretleri mevcuttur. Kamuoyuna proje hakkında yeterli bilgi sunulmadan yürütülen süreç, hukukun üstünlüğü ve çevresel şeffaflık ilkelerine aykırıdır.

Bu bağlamda:

Sinop'un Boyabat ilçesinde planlanan bu bakır madeni projesi; çevreye, su kaynaklarına, tarıma, hayvancılığa, halk sağlığına ve kırsal yaşamın sürdürülebilirliğine açık tehdit oluşturmaktadır. Ayrıca; yerel halkın katılımı ve onayı olmadan yürütülmekte olup, demokratik ve hukuki ilkelere aykırıdır.

Bu sebeple, projenin tüm yönleriyle araştırılması; çevresel, ekonomik, hukuki ve toplumsal etkilerinin tespit edilmesi; benzer projelere yönelik çevre politikalarının gözden geçirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde bir araştırma komisyonu kurulması gereklidir.

1.245. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

[illegible]